

Dabas aizsardzības
pārvalde

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Dabas aizsardzības pārvaldes

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS
par 2017. gadu

2018.
Sigulda

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	2
PAMATINFORMĀCIJA.....	3
Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra	3
Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga.....	4
Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi	4
Dabas aizsardzības pārvaldes 2017. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)	6
Padotībā esošās iestādes	7
DARBĪBAS RĀDĪTĀJI.....	7
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	7
Informācija par 2017. gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām	8
Informācija par valsts aizdevumu izlietojumu projektu īstenošanā	8
Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2017. gadā.....	8
Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	10
Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums.....	21
PĀRVALDES PERSONĀLS.....	27
DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	28
Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	28
Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti.....	29
Sadarbība ar nevalstisko sektoru	29
2018. GADA GALVENIE UZDEVUMI.....	30

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
(Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām)

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

DDPS – dabas datu pārvaldības sistēma

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

LVAFA – Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija

NVO – nevalstiskās organizācijas

PAMATINFORMĀCIJA

Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1. panta 3. punktu Dabas aizsardzības pārvalde ir iestāde – institūcija, kas darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē, piešķirti finanšu līdzekļi tās darbības īstenošanai un ir savs personāls, un saskaņā ar šā likuma 1. panta 5. punktu tiešā pārvalde ir Latvijas Republikas kā sākotnējās publiskās personas iestādes un amatpersonas.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 2. pantā noteiktajam likuma mērķim, Dabas aizsardzības pārvaldes mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, atklātu un sabiedrībai pieejamu valsts pārvaldi, ievērojot šā likuma 10. pantā noteiktos valsts pārvaldes principus.

Dabas aizsardzības pārvalde darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumiem Nr. 507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” (turpmāk – Nolikums), kas izdots saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 16. panta pirmo daļu.

Dabas aizsardzības pārvalde kā tiešās pārvaldes iestāde saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 5. panta pirmo daļu pārstāv Latvijas Republiku.

Dabas aizsardzības pārvaldes struktūru veido šādas centrālās struktūrvienības:

- Sabiedrisko attiecību un vides izglītības nodaļa;
- Dabas aizsardzības departaments (ietver arī Monitoringa un plānojuma nodaļu, Dabas datu nodaļu un CITES nodaļu);
- Stratēģiskās vadības un koordinācijas departaments (ietver arī Politikas ieviešanas un un tiesību aktu uzraudzības nodaļu, Kompensāciju administrēšanas un administratīvo aktu kvalitātes vadības nodaļu);
- Nodrošinājuma un finanšu departaments (ietver arī Budžeta un finanšu nodaļu, Projektu nodaļu, Personāla un lietvedības nodaļu, Īpašuma pārvaldības nodaļu).

Pārvaldes struktūrā ietilpst šādas teritoriālās struktūrvienības:

- Vidzemes reģionālā administrācija,
- Latgales reģionālā administrācija;
- Kurzemes reģionālā administrācija;
- Pierīgas reģionālā administrācija.

Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga

Dabas aizsardzības pārvalde ir Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esoša iestāde, kuras mērķis ir sekmēt vienotas dabas aizsardzības politikas realizēšanu Latvijā, kā arī veikt efektīvu Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanu un pārvaldīšanu.

Dabas aizsardzības pārvaldei saskaņā ar Nolikumu ir noteiktas šādas funkcijas:

- Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana;
- valsts dabas aizsardzības politikas īstenošana, tai skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā;
- uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām;
- kompetentās iestādes funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņveidīgajiem;
- kompensāciju izmaksu administrēšana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī zaudējumu atlīdzības izmaksu administrēšana par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskajiem postījumiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības mērķi ir nodrošināt vienotu dabas aizsardzības politikas īstenošanu visā Latvijas teritorijā, īstenot efektīvu dabas vērtību pārvaldību, veicinot cilvēku un dabas harmonisku līdzāspastāvēšanu, kā arī veicināt sabiedrības izpratni par dabas vērtībām un ikviena lomu to saglabāšanā un uzlabošanā.

Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni, kā iestādes uzdevumi, ir noteikti iestādes nolikumā. Galvenie no tiem ir šādi:

- organizēt un uzraudzīt dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu aizsargājamām teritorijām, kā arī veicināt un koordinēt minēto plānu ieviešanu;
- sniegt priekšlikumus par jaunu aizsargājamo teritoriju izveidošanu, aizsargājamās teritorijas kategorijas vai aizsargājamo teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumu maiņu, kā arī aizsargājamās teritorijas iekļaušanu starptautiskajos aizsargājamo teritoriju tīklos;

- sniegt atzinumu par aizsargājamās teritorijas statusa likvidēšanas pamatotību;
- organizēt un uzraudzīt sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu, kā arī veicināt minēto plānu ieviešanu;
- organizēt īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī īpaši aizsargājamo biotopu optimālus uzturēšanas un atjaunošanas, kā arī aizsardzības pasākumus;
- sagatavot informāciju sabiedrībai un Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu;
- plānot un organizēt nepieciešamos dabas aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus aizsargājamās teritorijās un mikroliegumos;
- īstenot projektus dabas aizsardzības jomā;
- kontrolēt aizsargājamo teritoriju, sugu un biotopu, kā arī mikroliegumu aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- kontrolēt tirdzniecību ar apdraudētajiem savvaļas dzīvniekiem un augu sugu īpatņiem;
- saskaņā ar dabas aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem izsniegt un anulēt atļaujas, kā arī apturēt to darbību, sniegt atzinumus un saskaņojumus dabas aizsardzības jomā;
- nodrošināt informatīvo zīmju izvietojumu dabā aizsargājamo teritoriju ārējo robežu apzīmēšanai;
- koordinēt un veicināt aizsargājamās teritorijās zinātniskos pētījumus un monitoringu dabaszinātņu jomā, apkopot un glabāt zinātnisko pētījumu rezultātus un monitoringa datus, uzkrāt un apkopot informāciju par veiktajiem, notiekošajiem un nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem aizsargājamās teritorijās un mikroliegumos;
- izglītēt sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos;
- sniegt teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamo informāciju par aizsargājamām teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un to aizsardzības režīmu, kā arī, ja pašvaldība atrodas aizsargājamā teritorijā, sniegt nosacījumus teritoriju plānojumu izstrādei un atzinumus par teritoriju plānojumiem;
- saskaņā ar normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plāniem apsaimniekot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valdījumā esošos valsts nekustamos īpašumus, kuri nodoti pārvaldes turējumā;

- veicināt sabiedrības (tai skaitā zemes īpašnieku) iesaistīšanu aizsargājamo teritoriju un mikroliegumu apsaimniekošanā un sugu un biotopu aizsardzībā;
- Eiropas Vides aģentūrai sniegt datus par aizsargājamām teritorijām, aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un biotopiem.
- Sertificēt sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertus, veikt ekspertu profesionālās darbības uzraudzību un izvērtēt ekspertu profesionālo darbību, izveidot un uzturēt ekspertu reģistru, kā arī izvērtēt citus ar sertifikēšanu saistītus jautājumus;
- Veikt citus uzdevumus saskaņā ar iestādes nolikumu u.c. normatīvajiem aktiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes 2017. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)

2017. gadā īstenojamie uzdevumi un prioritārie pasākumi noteikti iestādes gada darba plānā. Par pērnā gada prioritātēm noteiktas:

- sekmīgi uzsākt un īstenot ES Kohēzijas fonda projektu “Dabas skaitīšana” un ES nozīmes aizsargājamo biotopu inventarizācijas procesu visā valstī;
- ieviest un pilnveidot kvalitātes vadības sistēmu;
- ieviest Ķemeru Nacionālā parka ilgtspējīga tūrisma attīstības rīcības plānu;
- īstenot ĪADT, sugu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus, uzsvaru liekot uz sugu dzīvotņu un biotopu stāvokļa, kvalitātes un platību palielinājumu, sabiedrības izpratnes un atbalsta pieaugumu, pārkāpumu samazinājumu;
- pilnveidot ekspertu sertifikēšanas un darbības uzraudzības sistēmu, ekspertu darba kvalitātes uzlabošanai;
- nodrošināt valsts reģistra datu informācijas pieejamību un papildināšanu par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”, valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšanu atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām;
- turpināt dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” veiktspējas uzlabošanu;
- sekmīgi veikt dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroles ĪADT, CITES uzraudzības un kontrolējošās iestādes funkcijas u.c. normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus;
- veicināt dabas izglītības centru darbību un palielināt sabiedrības izpratni par dabas vērtību saglabāšanas nozīmi un lomu tautsaimniecībā, pārejot sabiedrisko attiecību jomā uz mērķtiecīgu un proaktīvu komunikāciju;
- realizēt visu uzsākto EK Life programmas finansēto projektu aktivitātes.

Padotībā esošās iestādes

Padotībā esošu iestāžu nav.

DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

1. tabula.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2016. gadā (faktiskā izpilde)	2017. gadā (EURO)	
			apstiprināts likumā*	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 405 245	5 459 527	7 999 408
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 827 108	4 389 820	7 107 154
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	357 173	329 476	313 303
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	175 862	740 231	540 576
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
1.5.	transferti	45 102	0	38 375
2.	Izdevumi (kopā)	6 001 436	5 560 215	8 256 275
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 407 596	5 304 682	7 662 183
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 639 934	4 113 472	6 863 053
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	556 151	826 673	627 206
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	28 611	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	182 900	364 537	171 924
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	593 840	255 533	594 092
2.3.	kapitālo izdevumu transferti	0	0	0

* 2017. gada precizētais plāns atbilstoši FM rīkojumiem

2017. gadā Pārvalde īstenoja šādas budžeta programmas un apakšprogrammas:

- 24.00.00 Dabas aizsardzība
 - 24.08.00 Nacionālo parku darbības nodrošināšana
- 21.13.00 Nozares vides projekti
- 69.00.00 3.mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana
- 70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana
 - 70.06.00 LIFE programmas projekti
- 71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu projektu un pasākumu īstenošana.

Informācija par 2017. gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām

Jaunās politiskās iniciatīvas „Dabas kapitāla izmantošana zaļās tautsaimniecības veicināšanai” ietvaros nodrošināts.

2017. gadā plānoto pasākumu īstenošana:

dabas taku infrastruktūras uzturēšanas darbi 150 km garumā (kopšana, infrastruktūras remontdarbi, pļaušana), 2 informācijas centru, 2 informācijas punktu uzturēšanas darbi (kopšana, pļaušana), 20 skatu torņi, 14 skatu platformu uzturēšanas darbi (kopšana, remontdarbi, pļaušana), 30 stāvlaukumu, 4 tiltu uzturēšana (kopšana un remontdarbi) un Līgatnes Dabas taku ceļa 5,3 km garumā uzturēšana. Veikta informācijas centru, informācijas punktu un skatu torņu civiltiesiskās atbildības un īpašumu apdrošināšana. Tehniskā ekspertīze veikta diviem tiltiem un vienam skatu tornim. Notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtās veikta filtru maiņa.

Jaunās politiskās iniciatīvas „Vides monitoringa un zvejas kontrole” ietvaros kopā ar jau esošo monitoringa programmas ieviešanai piešķirto finansējumu nodrošināta

2017. gadā paredzēto monitoringa pasākumu īstenošana:

turpināta *Natura 2000* vietu monitoringa programmas ieviešana – ieviestas 7 *Natura 2000* vietu monitoringa apakšprogrammas, turpināta 12 fona monitoringa apakšprogrammu ieviešana, kā arī 3 speciālo monitoringu ieviešana.

Jaunās politiskās iniciatīvas „Neatliekamie pasākumi valsts funkciju veikšanas nodrošināšanai” ietvaros nodrošināta

2017. gadā paredzēto pasākumu īstenošana:

ir pārskatīta un atbilstoši normatīvo aktu prasībām sakārtota Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku atlīdzības sistēma.

Informācija par valsts aizdevumu izlietojumu projektu īstenošanā

2017. gadā Dabas aizsardzības pārvalde nav izmantojusi valsts aizdevumu projektu īstenošanai.

Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2017. gadā

Vides monitoringa programmas ieviešana

Vides monitoringa ietvaros 2017. gadā tika noslēgti gan jauni līgumi, gan turpināta esošo monitoringa līgumu izpilde. *Natura 2000* vietu monitoringa programmas (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) ietvaros ieviestas 7 apakšprogrammas un veikti šādu sugu grupu monitoringi *N2000* teritorijās - ūdru, bezmugurkaulnieku, zivju, nēģu un vēžu, abinieku un rāpuļu, vaskulāro augu, lāču un putnu monitoringi. Papildus Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki paši veica putnu uzskaites DL “Rūjas paliene” un DL “Burtnieku ezera pļavas”, lai varētu aktualizēt informāciju par šīm teritorijām *Natura 2000* datu bāzē.

Fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) ieviesta 12 apakšprogrammās: ziemojošo ūdensputnu, dienas putnu, nakts putnu lauksaimniecības zemēs, plēsīgo putnu, bezmugurkaulnieku, zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; ūdru; lāču; jūras piekrastes procesu; Latvijas ligzdojošo putnu izplatības kartēšanas,

migrējošo putnu un sīkspārņu monitoringā. Veikts iepirkums par meža silpurenju un spilvainā ancīša atradņu monitoringu un izpēti 2017. un 2018. gadam, kā arī Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki saviem spēkiem veikuši vairāku augu sugu monitoringu un piedalījušies speciālā monitoringa programmas ieviešanā šādām sugām – melnais stārķis, susuri, sīkie zīdītāji.

Citi pētījumi

Sadarbībā ar dažādām organizācijām un biedrībām un ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu 2017. gadā ir uzsākta dažādu datu ieguves vai izpētes projektu izstrāde un ieviešana. Tas ir veids, kā dabas aizsardzībai nepieciešamos pētījumus realizē attiecīgo jomu eksperti, darba uzdevumus un izpētes jomu saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Piemēram, 2017. gadā uzsākta šādu projektu ieviešana – Meža susura populācijas ģenētiskās daudzveidības izvērtējums populācijas dzīvotspējas kontekstā (Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs), Metodikas izstrāde un pielietošana smilšu krupja populācijas uzlabošanai izmantojot ex situ metodi (Latgales ekoloģiskā biedrība), Dažu izzūdošo un sarūkošo augu sugu dzīvotspējas analīze in un ex situ (Nacionālais botāniskais dārzs), Datu ieguve par invazīvo sugu Spānijas kailgliemezi (*Arion lusitanicus*) Latvijā (Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs), Datu ieguve un vadlīniju izstrādāšana triju invazīvo, abiniekiem letālo, svešzemju organismu sugu ierobežošanas pasākumu veikšanai Dienvidaustrumu Latvijā (Daugavpils Universitāte).

LVAF atbalstīto projektu ietvaros Dabas aizsardzības pārvalde ievieša šādus projektus, kuru ietvaros veikta gan vēsturisko datu apkopošana, gan jaunu datu ieguve, izpēte un priekšlikumu sagatavošana esošo ĪADT robežu pārskatīšanai vai nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu noteikšanai:

1. Slīteres Valsts rezervāta vēsturisko pētījumu digitalizēšana – digitalizēti un apkopoti vēsturiskie pētījumi Slīteres rezervāta teritorijā, kā arī sagatavots referenču saraksts.
2. ĪADT – dendroloģisko stādījumu aizsardzības statusa nodrošināšana – veikta izpēte 10 valsts nozīmes dendroloģiskajos stādījumos, lai izvērtētu to aizsardzības statusu, tajos sastopamās dabas vērtības un sagatavotu priekšlikumus to robežu pārskatīšanai vai statusa pārvērtēšanai.
3. Dabas lieguma “Randu pļavas” teritorijas hidroloģiskā izpēte – turpināta teritorijas izpēte un sagatavoti iespējamie nākotnes scenāriji, lai atsāktu teritorijas apsaimniekošanu un uzlabotu tajā sastopamo dabas vērtību stāvokli.
4. Ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu “Dzērves Bērziņu avoti” un “Bārbeles sērūdeņraža avots” apsaimniekošanas plānu izstrāde – veikta teritoriju hidroģeoloģiskā izpēte, lai pārskatītu to ārējās robežas un ieteiktu specifiskus apsaimniekošanas pasākumus, kas veicinātu teritorijās sastopamo dabas vērtību aizsardzību.

Dabas aizsardzības pārvaldes pasūtījuma ietvaros projektā “Dabas skaitīšana” eksperti (tai skaitā Lietuvas un Igaunijas speciālisti) veica Es nozīmes biotopu inventarizāciju un jau pirmās sezonas laikā tika atklātas vairākas jaunas retu sugu atradnes. Izpēte tiek veikta arī sugu plānu izstrādes ietvaros, apzinot esošo un ievācot iespējami jaunu informāciju par roņiem, pūcēm, sīkspārņiem.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji

2017. gadā plānotās galvenās aktivitātes, salīdzinot ar pārskata perioda plānu, ir izpildītas un sasniegušas plānotos mērķus. Darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums sniegts 2. tabulā.

2. tabula. **Dabas aizsardzības pārvaldes darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums**

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
<i>I. Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>						
24.08.00 Nacionālo parku darbības nodrošināšana	Darbības rezultāts Nr.1 Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), aizsardzība	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības režīma nodrošināšanai, skaits gadā	1 620	1436	-184	-11,4
		Valsts vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamajās teritorijās veiktas saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu atkarībā no katras īpaši aizsargājamās dabas teritorijas apdzīvotības un apmeklētības, normatīvā regulējuma, pārkāpumu rakstura un biežuma u.c. faktoriem. Pārbaužu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 135 personas par kopējo summu 6 095,00 EURO, 25 personām izteikts mutvārdu aizrādījums, 12 gad. pārkāpuma lietas materiāli iesniegti Valsts policijai kriminālprocesa ierosināšanai un 14 gad. pārkāpuma lietas materiāli pēc piekritības nosūtīti Valsts meža dienestam, Valsts vides dienestam, Lauku atbalsta dienestam vai pašvaldībai. Kopā izņemti 462 pārkāpuma priekšmeti un izdarīšanas rīki: zivju tīkli, zivju murdi, ūdas un naktsšņores, vēžu ķeramie krītiņi, žebērklis, makšķeres, kā arī laiva, nojaukti nēģu tači, no tiem konfiscēti 38 pārkāpuma priekšmeti un izdarīšanas rīki. Kopā aprēķināti pārkāpuma rezultātā nodarītie zaudējumi 6799,90 EURO apmērā.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Organizēta un uzraudzīta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā	8	9	1	12,5
Atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.1.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Plānus galvenokārt izstrādā nevalstiskās organizācijas un						

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		zinātniskās institūcijas Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu ietvaros, līdz ar to plānu izstrādes apjoms ir atkarīgs no finansējuma pieejamības un plānu izstrādātāju ieinteresētības. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu plānu izstrāde un atjaunošana.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Izsniegtas atļaujas, saskaņojumi un atzinumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās dabas aizsardzības jomā un apstiprināti meža apsaimniekošanas plāni īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, skaits gadā	3 200	4 376	1 176	36,8
		Atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc privātpersonu, pašvaldību un valsts institūciju pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz atļaujas, saskaņojumus un atzinumus. Līdz ar to izsniegto atļauju, saskaņojumu un atzinumu skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2017. gadā ir palielinājies.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Sniegti atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējumiem un ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma ziņojumiem, skaits gadā	20	37	17	85,0
		Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc Vides pārraudzības valsts biroja pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde sniedz atzinumus par ietekmes uz vidi novērtējumiem un par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma ziņojumiem. Līdz ar to izsniegto atzinumu skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2017. gadā ir palielinājies.				
	Darbības rezultāts Nr.2 Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo sugu, īpaši	380	390	10	2,6

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
	nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	aizsargājamo biotopu un mikroliegumu aizsardzības režīma nodrošināšanai, skaits gadā				
		Valsts vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzības režīma nodrošināšanai veiktas saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu atkarībā no teritorijas apdzīvotības un apmeklētības, sugas vai biotopa apdraudētības, pārkāpumu rakstura un biežuma u.c. faktoriem. Veiktas mikroliegumu, kā arī īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu pārbaudes īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ārpus tām. Pārkāpuma lietas materiāli iesniegti kriminālprocesa ierosināšanai 1 gad. par īpaši aizsargājamo augu iznīcināšanu un bojāšanu.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Organizēta un uzraudzīta sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā	6	9	3	50,0
		Atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.4.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu. Plānus galvenokārt izstrādā nevalstiskās organizācijas un zinātniskās institūcijas Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu ietvaros, līdz ar to plānu izstrādes apjoms ir atkarīgs no finansējuma pieejamības un plānu izstrādātāju ieinteresētības. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde. 2017. gadā organizēta un uzraudzīta sugu aizsardzības plānu izstrāde brūnajam lācim, vilkam, lūsim, diķa naktssikspārnim, platausainajam sikspārnim, mežzirbei, ūdram, sugu grupai “Roņi”, sugu grupai “Pūces”. Sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādes apjoms 2017. gadā ir palielinājies.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Apsaimniekoti pļavu, meža un purvu biotopi, (ha gadā)	15 166	15 167,8	1,8	0
		Rezultatīvais rādītājs Nr.4 Apsaimniekoti tekošu saldūdeņu biotopi (km gadā)	5	5,7	0,7	14,0
		Biotopu apsaimniekošanas pasākumi veikti saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu, veicot pļavu pļaušanu un noganīšanu, koku un krūmu ciršanu pļāvās, veicot pasākumus meža biotopu apsaimniekošanai, uzturot aizsprostus purvu biotopu saglabāšanai, veicot ūdensteču attīrīšanu un bebru aizsprostu likvidēšanu tekošu saldūdeņu biotopu uzturēšanai.				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Apsaimniekoti un uzturēti kāpu biotopi - 1 ha, uzturētas smilšu krupja nārsta vietas – 4 ha, veikta 14 bioloģiski vecu koku apsaimniekošana, veicot koku atēnošanu, īstenota invazīvās sugas – Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošana, veicot latvāņu pļaušanu un izrakšanu – 22,29 ha, kā arī uzturētas īpaši aizsargājamo un nemedījamo putnu sugu mākslīgās ligzdvietas - 121 gab.				
	Darbības rezultāts Nr.3 Īstenota īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokļa novērtēšana un informācijas sagatavošana sabiedrībai un Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli un īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Sagatavoti ziņojumi Eiropas Komisijai, skaits gadā	2	2	0	0
		Sniegta informācija Eiropas Komisijai un sabiedrībai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000) un īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli šajās teritorijās – aktualizēta informācija Eiropas Vides aģentūras datubāzē (CDDA) un informācija iesniegta Eiropas Vides aģentūrai, kā arī aktualizēta informācija Natura 2000 datubāzē. Sniegta informācija Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai Vides datu anketas aizpildīšanai un Nacionālajam ziņojumam par vides stāvokli 2016. gadā.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Ieviesta Natura 2000 vietu monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) (apakšprogrammu skaits)	5	7	2	40,0
		Ieviesta Natura 2000 vietu monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) 7 apakšprogrammās: ūdru; bezmugurkaulnieku; zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; vaskulāro augu, lāču un putnu monitoringam. Budžeta apropriācijas rezultātā tika piešķirti papildu līdzekļi Natura 2000 vietu monitoringa programmas (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) ieviešanai. Līdz ar to 2017. gadā bija iespējams ieviest divas papildus apakšprogrammas.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.3 Ieviesta fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) (apakšprogrammu skaits)	11	11	0	0

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Ieviesta fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) šādās apakšprogrammās: ziemojošo ūdensputnu sauszemē, dienas putnu; naktsputnu lauksaimniecības zemēs; plēsīgo putnu; bezmugurkaulnieku; zivju, nēģu un vēžu; abinieku un rāpuļu; ūdru; lāču; jūras piekrastes biotopu; Latvijas ligzdojošo putnu izplatības kartēšanas.				
	Darbības rezultāts Nr.4 Nodrošināta starptautiskā līguma „Par 1973. gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”, Padomes Regulas (EK) Nr. 338/97 „Par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, regulējot tirdzniecību ar tām” un Komisijas Regulas (EK) Nr. 865/2006 ieviešana un izpilde	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegtas atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, skaits gadā	300	434	134	44,7
		Atbilstoši nemedījamo dzīvnieku iegūšanas un starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām. Līdz ar to izsniegto atļauju skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2017. gadā ir palielinājies. Izsniegtas 52 atļaujas nemedījamo, tai skaitā īpaši aizsargājamo sugu dzīvnieku ieguvei, un 382 atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām (CITES). Papildus šim rezultatīvajam rādītājam izsniegti 40 CITES sertifikāti un reģistrēti 135 CITES dzīvnieki, kas iekļauti Vašingtonas konvencijas I un II pielikumā, kā arī saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānu veiktas valsts vides inspektoru 25 pārbaudes - iekšējā tirgus kontroles tirdzniecībai ar apdraudētajiem savvaļas dzīvniekiem un augu sugu īpatņiem. Pārbažu rezultātā pie administratīvās atbildības sauktas un sodītas 10 personas par kopējo summu 1450 EURO un izņemti nelikumīgi iegūtie īpaši aizsargājamo sugu īpatņi un to daļas, tai skaitā konfiscēti peļu vanaga, 2 vistu vanaga, meža pūces un 2 peļu klijānu izbāžņu sagataves, 4 kažokādu izstrādājumi ar vilka ādas apdari, ocelota kažokādas josta, korallis, lāčāda, zilonkaula ilknis, 2 zaļās iguānas un karaliskais pitons..				
		Rezultatīvai rādītājs Nr.2 Veikta riska analīze, priekšizpēte un, pamatojoties uz to, vides inspektoru pārbaudes starptautiskās tirdzniecības apdraudēto un nemedījamo sugu	16	25	9	56,3

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		aizsardzības nodrošināšanai un izmantošanas kontrolei, skaits gadā				
		2017. gadā palielinājusies tūrisma intensitāte, līdz ar to, izvērtējot riskus, veiktas vairāk vides inspektoru pārbaudes starptautiskās tirdzniecības apdraudēto un nemedijamo sugu aizsardzības nodrošināšanai un izmantošanas kontrolei.				
	Darbības rezultāts Nr.5 Nodrošināta informācijas pieejamība valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Aktualizētas un integrētas dabas datu kopas, skaits gadā	4	4	0	0
		Aktualizēti un integrēti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, tai skaitā aizsargājamo koku un ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu valsts reģistra dati, mikroliegumu valsts reģistra dati, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu valsts reģistra dati un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistra dati. Dabas datu pārvaldības sistēma „Ozols” ir pieejama kā e-pakalpojums divos līmeņos – kā publiskam („Viesa” statusā) un autorizētam („Reģistrēta lietotāja” statusā) lietotājam, tie savstarpēji atšķiras ar pieejamo datu detalizācijas pakāpi un datu apstrādes iespējām.				
		Izsniegtas licences ģeotelpisko datu kopu izmantošanai, skaits gadā	20	43	23	115,0
		Atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 30.augusta noteikumi Nr.673 "Ģeotelpisko datu kopas izmantošanas noteikumu obligātais saturs un izmantošanas atļaujas saņemšanas kārtība" pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz licences ģeotelpisko datu kopu izmantošanai. Līdz ar to izsniegto licenču skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2017. gadā ir palielinājies.				
		Sagatavotas un uzturētas datu kopas Telpiskās informācijas infrastruktūrā Eiropas Kopienā (INSPIRE), skaits gadā	9	9	0	0
		Dabas aizsardzības pārvalde sagatavo un uztur šādas datu kopas Telpiskās informācijas infrastruktūrā Eiropas Kopienā (INSPIRE): 1) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežas, 2) mikroliegumu robežas, 3) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsargājami koki, koku stādījumi, alejas, 4) ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, 5) iežu atsegumi, avoti, citi ģeoloģiskie veidojumi, 6) sugu un biotopu monitoringa vietas, 7) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju zonējumi, 8) aizsargājamās dzīvotnes – biotopi, 9) aizsargājamo sugu atradnes.				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" izmantošanas pieprasījumi, skaits gadā	60 000	101 524	41 524	69,2
		Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 9. jūnija noteikumu Nr.293 "Dabas datu pārvaldības sistēmas uzturēšanas, datu aktualizācijas un informācijas aprites kārtība" 2.punktam Dabas aizsardzības pārvalde ir minētās sistēmas turētājs un pārzinis, kas nodrošina šīs sistēmas darbību. Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" izmantošanas pieprasījumi ir atkarīgi no personu ieinteresētības, kas 2017. gadā ir palielinājusies, tajā skaitā saistībā ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" īstenošanu.				
	Darbības rezultāts Nr.6 Līdzdalība vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, sniedzot nepieciešamo informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, nosacījumus un atzinumus	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izsniegti nosacījumi, atzinumi un informācija vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, skaits gadā	130	159	29	22,3
		Atbilstoši teritoriju attīstības plānošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc pašvaldību vai teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādātāju pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde sniedz nosacījumus, atzinumus un informāciju. Līdz ar to izsniegto nosacījumu, atzinumu un informāciju skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2017. gadā ir palielinājies.				
	Darbības rezultāts Nr.7 Nodrošināta tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objektu uzturēšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ilgtspējīga tūrisma popularizēšana, uzturot mobilo aplikāciju "Dabas tūrisms"	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Uzturēti tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objekti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (skaits gadā)	738	748	10	1,4
		Uzturēti un atjaunoti tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objekti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes darba plānam un pieejamiem resursiem.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Mobilās aplikācijas "Dabas tūrisms" izmantošanas	5 000	6 433	1 433	28,7

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		lejupielādes, skaits gadā				
		Mobilā aplikācija "Dabas tūrisms" Latvijas mērogā ir saturiski pilnīgākā šāda veida aplikācija, ar daudzveidīgu informāciju par aplikācijā iekļautajiem objektiem. Līdz ar to lejupielāžu skaits 2017. gadā ir palielinājies.				
	Darbības rezultāts Nr.8 Palielināta sabiedrības izpratne par dabas vērtību nozīmi, izglītojot un informējot sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Noorganizētas dabas izglītības nodarbības, lekcijas, pasākumi un semināri, skaits gadā	1200	1009	-191	-15,9
		<p>Īstenotas aktivitātes sabiedrības izpratnes par dabas vērtību nozīmi palielināšanai un sabiedrības izglītošanai dabas aizsardzības jautājumos – noorganizēti dabas izglītības pasākumi, semināri un lekcijas dažādām mērķu grupām par dažādām ar dabas aizsardzību un dabas daudzveidības saglabāšanu saistītām tēmām: īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un to aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumiem, CITES, dažādām ekosistēmām un to apdraudējumu un aizsardzību, ainavas izmantošanu ilgtspējīga tūrisma piedāvājumā, ekosistēmu pakalpojumiem. Sabiedrībā arvien populāri ir tādi Dabas aizsardzības pārvaldes organizēti tematiskie pasākumi kā Starptautiskā Mitrāju diena, Nacionālo parku diena, Pasaules Ūdens diena, Putnu dienas, Sikspārņu nakts, Sēņu dienas, kā arī noorganizēti Zemes dienai, Meža dienām, Bioloģiskās daudzveidības dienai veltīti pasākumi. Dabas aizsardzības pārvalde piedalās arī valsts mērogā organizētos pasākumos kā "Lielā talka", "Muzeju nakts", „Atvērto durvju diena”, "Ceļotāju dienas".</p> <p>Novadītas 533 dabas izglītības nodarbības, kā arī Dabas aizsardzības pārvalde kā ik gadu piedalījies multimediju brīvdabas projekta "Dabas koncertzāle" organizēšanā un norisē, tai skaitā noorganizējot 22 radošās un izzinošās darbnīcas par 2017. gada galveno tēmu – dižslieku.</p> <p>Nodrošināta 6 dabas izglītības centru (DIC) darbība: Rāznas Nacionālajā parkā DIC „Rāzna”, Ķemeru Nacionālajā parkā DIC „Meža māja”, Slīteres Nacionālajā parkā DIC "Slītere", Gaujas Nacionālajā parkā DIC „Vecupītes” un DIC „Pauguri”, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā DIC „Ziemeļvidzeme”.</p> <p>Nodrošināta 6 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apmeklētāju un informācijas centru darbība: Teiču dabas rezervāta apmeklētāju centru "Bērzi" un Ļaudonā, Krustkalnu dabas rezervāta apmeklētāju centra Dreimaņos, Ķemeru Nacionālā parka apmeklētāju centra "Meža māja", Gaujas Nacionālā parka informācijas centru "Līgatnes dabas takas" un "Gūtmaņala".</p>				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Dalībnieku skaits dabas izglītības nodarbībās, lekcijās, pasākumos un semināros, skaits gadā	30 000	33 615	3 615	12,1
	2017. gadā Dabas aizsardzības pārvalde uzsāka intensīvu darbu pie dabas izglītošanas programmas izstrādes, lai					

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		noteiktu mērķgrupas, prioritātes un vienotas metodes, izvērtētu esošās dabas izglītības aktivitātes un sniegtu ieteikumus to uzlabošanai. Rezultātā tika mainītas mērķgrupu prioritātes, būtiski samazinot aktivitāšu skaitu, kas paredzēts skolēniem, to sasaistot ar Valsts izglītības satura centra izstrādāto vispārējās izglītības mācību programmu un vairāk, strādājot ar pieaugušo mērķauditoriju.				
	Darbības rezultāts Nr.9 Nodrošināta kompensāciju izmaksu administrēšana	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Izmaksāta kompensācija par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, īpašumu skaits gadā	30	21	-9	-30,0
		Nodrošināta kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos izmaksa – atbilstoši likumam “Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās” par 21 īpašumu izmaksāti ikgadējie atbalsta maksājumi par 2017. gadu 3644,12 EURO apmērā.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Izmaksāta kompensācija par zaudējumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskajiem postījumiem, skaits gadā	109	83	-26	-23,9
		Pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likuma 10. panta pirmo daļu, kas nosaka, ka zemes īpašniekiem vai lietotājiem ir tiesības saņemt no valsts budžetā šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem kompensāciju par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskajiem postījumiem, Ministru kabineta 2016. gada 7. jūnija noteikumiem Nr.353 “Kārtība, kādā zemes īpašniekiem un lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītiem būtiskajiem postījumiem un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai”, Ministru kabineta 2007. gada 20.novembra noteikumiem Nr.778 „Kārtība, kādā zemes lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskajiem postījumiem” (ar 01.01.2016. zaudēja spēku saistībā ar izdarītiem grozījumiem Sugu un biotopu aizsardzības likumā) un VARAM				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		2016. gada 4.augusta skaidrojumu Nr.18-1e/5870, izmaksātas 83 kompensācijas par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem augkopībai, akvakultūrai un biškopībai 457 185,88 EURO apmērā.				
	Darbības rezultāts Nr.10 Nodrošināta sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšana un sertificēto ekspertu darbības uzraudzība	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Sertificēti eksperti sugu un biotopu aizsardzības jomā, skaits gadā	35	44	9	25,7
		Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumiem Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība" pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde ir piešķirusi 44 eksperta sertifikātus sugu un biotopu aizsardzības jomā.				
		Rezultatīvais rādītājs Nr.2 Veiktas sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēto ekspertu sniegto atzinumu kvalitātes un atbilstības normatīvo aktu prasībām pārbaudes, % gadā no kopējā atzinumu skaita	10	65	55	550,0
		2017. gada 19. augustā stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumos Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība", kas noteic pienākumu sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētajam ekspertam viena mēneša laikā pēc atzinuma izsniegšanas iesniegt Dabas aizsardzības pārvaldē atzinuma kopiju. Tādējādi Dabas aizsardzības pārvaldei ir pieejami visi no 2017. gada 19.augusta sertificēto ekspertu izsniegtie atzinumi, un līdz ar to Dabas aizsardzības pārvalde varēja būtiski palielināt pārbaudīto atzinumu skaitu. Tāpat Dabas aizsardzības pārvalde veikusi atzinumu pārbaudi, saņemot sūdzības par sertificēto ekspertu darbību un sniegto atzinumu kvalitāti.				
	Darbības rezultāts Nr.11 Nodrošināta Līgatnes dabas taku apsaimniekošana	Rezultatīvais rādītājs Nr.1 Uzturēta Latvijas dabai raksturīgo savvaļas dzīvnieku sugu turēšanas vieta - Līgatnes dabas takas un nodrošinātas dzīvnieku labturības prasības, sugu skaits	18	18	0	0
		Uzturēta Latvijas dabai raksturīgo savvaļas dzīvnieku sugu turēšanas vieta šādām sugām: brūnajam lācim, Eirāzijas				

Programmu, apakšprogrammu kods un nosaukums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5:4x100-100
		lūsim, mežacūkai, staltbriedim, alnim, stirnai, Eirāzijas vāverei, pelēkajam zaķim, meža caunai, akmeņainai caunai, sēskam, ausainai pūcei, Urālpūcei, meža pūcei, Eirāzijas ūpim, apodziņam, rudai lapsai un jenotsunim.				

Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

2017. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi vairākus projektus, kā arī piedalījies vairāku projektu īstenošanā kā partneris. Zemāk uzskaitīti īstenotie projekti un to galvenās aktivitātes:

NACIONĀLIE FONDI

Latvijas vides aizsardzības fonds

2017. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi 13 Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas apakšprogrammas “Nozares vides projekti” atbalstītus projektus:

1. [Atbalsta un izpratnes veicināšana par Dabas skaitīšanu jeb Atbalsts Dabas skaitīšanai \(1-08/288/2017\)](#). Projekta rezultātā Latvijas iedzīvotājiem, tai skaitā zemes īpašniekiem, pašvaldībām, dažādu organizāciju pārstāvjiem u.c., tika sniegta informācija par plānotajām dabas skaitīšanas aktivitātēm KF projektā “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā”. Kopumā tika noorganizēti četras informatīvas tikšanās dažādās pašvaldībās, mediju pasākums, kā arī sagatavotas vairākas preses relīzes, nodrošināta informācijas sniegšana pa tālruni un rakstiski, mājaslapā un sociālajos tīklos, kā arī tika izstrādātas vadlīnijas klientu apkalpošanai Dabas aizsardzības pārvaldē.
2. [Sadzīves atkritumu izgāztuves “Kūdra” rekultivācijas projekta priekšizpētes veikšana Ķemeru Nacionālā parkā jeb SAI “Kūdra” rekultivācijas priekšizpēte \(1-08/291/2017\)](#). Projekta mērķis bija Ķemeru Nacionālā parka teritorijā veikt sadzīves atkritumu izgāztuves “Kūdra” rekultivācijas projekta priekšizpēti un sagatavot tehniski ekonomisko izvērtējumu. Lai sasniegtu projekta mērķi izveidoti 6 pagaidu monitoringa urbumi, no kuriem ievākti dati par EVS un Ph lielumiem nerekultivētās izgāztuves apkārtnē; veikta ūdens kvalitātes pārbaudes atbilstoši standartu un normatīvo aktu prasībām; sagatavoti dati par izgāztuves atkritumu sastāvu, un noteikta bīstamo atkritumu esamība izgāztuvē. Projekta rezultātā sagatavots tehniski-ekonomiskais pamatojums par sadzīves atkritumu izgāztuves (SAI) rekultivācijas gaitā nepieciešamajiem veicamajiem pasākumiem un sagatavoti izgāztuves radītā piesārņojuma novēršanas iespējamie risinājumi.
3. [Ķemeru Nacionālā parka mitrāju biotopu atjaunošanas darbi jeb KNP mitrāju biotopu atjaunošana \(1-08/290/2017\)](#). Projekta mērķis ir sniegt nepieciešamo papildu atbalstu Ķemeru Nacionālā parka (ĶNP) biotopu atjaunošanas darbu veikšanai. ĶNP šobrīd tiek īstenots līdz šim lielākais mitrāju atjaunošanas projekts Latvijā - LIFE+ programmas atbalstīts projekts “Ķemeru Nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana”. Saskaņā ar atjaunošanas darbu tehnisko projektu izstrādātāju iesniegtajiem aprēķiniem, lai saglabātu Eiropas mērogā apdraudētas dabas vērtības nākotnei, Ķemeru Nacionālajā parkā un adekvāti veiktu hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbus “Zaļā purva” biotopu atjaunošana (hidroloģiskā režīma atjaunošana) līdz 607ha platībā.
4. [Ģeoloģisko dabas pieminekļu “Dzērves Bērziņu avoti” un “Bārbeles sērūdenraža avots” apsaimniekošanas plānu izstrāde jeb Avotu apsaimniekošanas plāni \(1-08/59/2017\)](#). Projekta ietvaros tika sagatavota topogrāfiskā karte ģeoloģiskajam dabas piemineklim “Dzērves Bērziņu avoti”, kā arī sagatavoti pētījumi par ģeoloģisko dabas pieminekli “Dzērves Bērziņu avoti”

- un ģeoloģisko dabas pieminekli “Bārbeles sērūdeņraža avots”, kā rezultātā izstrādāti individuālie teritoriju izmantošanas un aizsardzības noteikumu projekti.
5. [**Daba un cilvēks. Toreiz un tagad. jeb Daba un cilvēks \(1-08/59/2017\).**](#) Projekta ietvaros tika noorganizēts forums un trīs konferences vairojot izpratni par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju lomā dabas un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanā nākamajām paaudzēm, kā arī tika izstrādāts vienots dizains, lai palīdzētu veidot sabiedrības izpratni par Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju kā vienotu veselumu. Lai arī katrai Latvijas īpaši aizsargājamā dabas teritorija, it īpaši lielajām teritorijām, kuru vidū ir arī 2017. gada jubilejas teritorijas, ir sava neatkarīga un noteikti izceļama specifika, visas kopā tās tomēr stāsta vienotu stāstu par Latvijas dabas bagātībām un to saglabāšanu.
 6. [**Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – dendroloģisko stādījumu aizsardzības statusa nodrošināšana jeb Dendroloģiskie stādījumi**](#) (1-08/60/2017). Projekta ietvaros tika izstrādātas vadlīnijas dendroloģisko stādījumu rekonstrukcijas projektu ieviešanai, balstoties uz izstrādātajām vadlīnijām, sagatavotas divu dendroloģisko stādījumu rekonstrukcijas projekti, kā arī veikta 10 dendroloģisko stādījumu inventarizācija dabā, sagatavojot priekšlikumus aizsargājamo dabas teritoriju robežu precizējumiem.
 7. [**Īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu apsaimniekošana Greblakalnā jeb Greblakalna sugas**](#) (1-08/9/2017). Projekta laikā izstrādāti ieteikumi esparsetu zilenīša un smiltāju esparsetes dzīvotņu apsaimniekošanai un veikti apsaimniekošanas pasākumi dzīvotnēs, lai nodrošinātu labvēlīga statusa saglabāšanu sugas dzīvotnei ilglaicīgā laika periodā.
 8. [**Kompensāciju par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem izmaksu procesa uzlabošana jeb Kompensācijas**](#) (1-08/11/2017). Projekta laikā tika digitalizēti lēmumi par kompensāciju piešķiršanu, zemes atpirkšanu vai mežsaimnieciskās darbības aizliegumiem, tai skaitā izveidojot jaunus datu slāņus dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS, uzlabojot kompensāciju par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem izmaksu administrēšanu un informācijas apmaiņu starp valsts iestādēm.
 9. [**Līgatnes dabas taku teritorijas topogrāfiskā plāna izstrādāšana jeb LDT topogrāfija**](#) (1-08/15/2017). Projekta laikā izveidoja Līgatnes dabas taku teritorijas topogrāfisko plānu (mērogs: 1:500), kas apstiprināts atbildīgajās institūcijās un ko ilgtermiņā paredzēts izmantot teritorijas attīstības plānošanai.
 10. [**Dabas lieguma “Randu plavas” teritorijas hidroloģiskā izpēte jeb Randu hidroloģija**](#) (1-08/61/2017). Projekta rezultātā sagatavots sertificēta eksperta atzinums par situāciju dabā un sagatavoti ieteikumi situācijas uzlabošanai, tai skaitā veikti hidroloģiskie aprēķini apsaimniekošanas pasākumu veikšanai, sagatavoti ieteicamie meliorācijas sistēmu uzlabošanas pasākumi, tādejādi nodrošinot biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumu tehnisko risinājumu izstrādi un īstenojot valsts īpašuma apsaimniekošanu.
 11. [**Dabisku meža biotopu struktūras elementu veidošana Rāznas Nacionālā parka stādītajās egļu monokultūrās jeb Rāznas mežu dabiskošana**](#) (1-08/12/2017). Projekta ietvaros izstrādāja plānu un tehniskos risinājumus, lai panāktu mežaudzes struktūras dažādošanu, kā arī veikti praktiski uzturēšanas darbi mežaudzēs, tas ir, veikti biotehniskie pasākumi - izveidoti atvērumi mežaudzē un palielināts mirušās koksnes daudzums, 12 ha lielā platībā Rāznas Nacionālais parka teritorijā.
 12. [**Slīteres Valsts rezervāta vēsturisko pētījumu digitalizēšana jeb Slīteres pētījumu digitalizēšana**](#) (1-08/13/2017). Projekta laikā tika apzināti, sistematizēti, digitalizēti bijušās Slīteres Valsts rezervāta administrācijas savāktie zinātnisko

pētījumu materiāli, rezultātā izveidojot katalogu datu bāzes struktūra, kur vajadzīgo materiālu var atrast ar atslēgvārdu palīdzību.

13. [Īpaši aizsargājamo plavu biotopu atjaunošana Dabas aizsardzības pārvaldes apsaimniekošanā esošajā Slīteres Nacionālajā parkā jeb Slīteres plavu atjaunošana](#) (1-08/14/2017). Projekta ietvaros tika veikta plavas sagatavošana biotopu atjaunošanai, tai skaitā salabots ceļš, lai varētu pārvietoties ar traktortehniku, kā arī veiktas darbības biotopu atjaunošanu Slīteres Nacionālajā parkā 5 hektāru platībā.

Zivju fonds

2017. gadā Pārvalde īstenojusi četrus Zemkopības ministrijas “Zivju fonda” projektus:

1. [Laivu un novērošanas kameru iegāde jeb Laivas un novērošanas kameras](#) (1.16.). Projekta mērķis lašveidīgo zivju un upes nēģa aizsardzības režīma kvalitatīva nodrošināšana, kā arī Zvejniecības likumā un uz tā pamata izdotajos tiesību aktos noteikto prasību ievērošanas efektīva kontrole Kurzemes reģionā. Tāpēc projekta ietvaros tika iegādāta viena termokamera, divas meža kameras, viens radars laivai un divi tālummēri.
2. [Efektīva un mūsdienīga īpaši aizsargājamo zivju sugu aizsardzība īpaši aizsargājamās dabas teritorijās jeb Mūsdienīga zivju sugu aizsardzība](#) (1.15.). Projekta mērķis nodrošināt efektīvu īpaši aizsargājamo zivju sugu aizsardzību, izmantojot mūsdienīgu inventāru un tehnoloģijas, lai samazinātu nelegālo zvejas rīku izmantošanu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju upēs un ezeros un palielinātu lašu (*Salmo salar*), taimiņu (*Salmo trutta*), upes nēģu (*Lampetra fluviatilis*) – dabiskās populācijas palielināšanās upēs un sīgu (*Coregonus lavaretus*) un repšu (*Coregonus albula*) dabiskās populācijas palielināšanās Latgales ezeros. Lai sasniegtu mērķi, projekta ietvaros tika iegādāts mūsdienīgs inventārs: radars laivai, divi tālummēri, viena termokamera un divas meža kameras.
3. [Nārsta vietas paplašināšana jeb Nārsta vieta](#) (2.36.). Projekta mērķis paplašināt un uzlabot nārsta un zivju migrācijas iespējas lašveidīgo zivju – taimiņu (*Salmo trutta*), strauta foreļu (*Salmo trutta fario*) un upes nēģa (*Lampetra fluviatilis*) populācijām dabas lieguma „Raķupes ieleja” teritorijā. Projekta ietvaros Raķupē tika iebērti rupjas grants-olī 225 m³ apjomā un ielikti 25 atsevišķi akmeņi (lielums aptuveni ~1 m³) aptuveni 30 m garā upes posmā.
4. [Meliorācijas sistēmu atjaunošanas ietekme uz zivju bioloģisko daudzveidību jeb Zivju bioloģiskā daudzveidība](#) (2.6.). Projekta mērķis nodrošināt datu ieguvī par zivju daudzveidību un sastopamību meliorācijas sistēmu grāvjos pirms un pēc tīrīšanas darbiem un izvērtēt vai un kā meliorācijas sistēmu tīrīšana ietekmē zivju bioloģisko daudzveidību. Projekta ietvaros tikai veikta ihtiofaunas uzskaitē, kā arī apkopoti vēsturiskie dati, veikta lauka darbu rezultātu analīze, zinātnisko pētījumu analīze un interpretācija un sniegt pētījuma rezultāts par meliorācijas sistēmu atjaunošanas ietekmi uz zivju bioloģisko daudzveidību.

STARPTAUTISKIE FONDI

Eiropas Komisijas finanšu instruments “LIFE+”

Pārvalde turpinājusi īstenot vairākus Eiropas Komisijas finanšu instrumenta “LIFE+” programmas projektus.

1. Turpināta projekta LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas „**Ķemeru nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana**” (LIFE10 NAT/LV/000160 - “HYDROPLAN”) ieviešana. Tika izstrādāti un pašvaldībās saskaņoti būvprojekti hidroloģiskā režīma atjaunošanai projekta pilotteritorijās – Zaļajā purvā, Skudrupītes palienē un mežos rietumos no Ķemeru tīreļa. 2017. gada nogalē minētajās vietās arī uzsākti hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbi. Tāpat sagatavots un iesniegts Eiropas Komisijai pieprasījums projekta pagarinājumam, kā arī iesniegta projekta atskaite. Izstrādāti būvprojekti divu saktu platformu un ganību žoga būvniecībai. Turpinājies darbs pie projekta audiovizuālā materiāla (filmu) izgatavošanas, uzturēta projekta mājaslapa. *Vairāk par projekta rezultātiem - <http://hydroplan.daba.gov.lv/>*
2. Turpināta projekta LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas projekta „**Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma**” (LIFE11 NAT/LV/000371 - “NAT-PROGRAMME”) īstenošana. Noorganizēti četri projekta gala semināri. Divi gala semināri (2.-3.08.2017. Salacgrīvā un 16.-17.08.2017. Dukstigalā) veltīti Eiropas Savienības upju un ezeru biotopu apsaimniekošanai Latvijā, salīdzinot dažādus ūdeņu biotopu atjaunošanas pasākumus. Viens gala seminārs (25.08.2017. Slutišķos) veltīts zālāju apsaimniekošanas praktiskajiem paņēmieniem. Noslēdzošais gala seminārs (08.12.2017. Rīgā) veltīts projekta rezultātu prezentēšanai, kopumā pulcējot 185 dalībniekus (pārstāvji no valsts un pašvaldību iestādēm, NVO, eksperti u.c. interesenti).
Izdota “Natura 2000 teritoriju nacionālā aizsardzības un apsaimniekošanas programma 2018 – 2030” (1000 eksemplāri latviešu val. un 50 – angļu val.). Sagatavots Pēcprojekta apsaimniekošanas plāns, izstrādāts un publicēts projekta pārskats (Layman`s report – izdoti 400 eksemplāru latviešu un angļu valodā).
Izdotas “Vadlīnijas aizsargājamo biotopu apsaimniekošanai un atjaunošanai Latvijā” sešos sējumos – 2000 komplekti latviešu val., 400 komplekti angļu val. Atsevišķi sējumi izdoti katras biotopu grupas vadlīnijām – “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. I Piejūra, smiltāji un virsāji” (2000 eks. latv.val., 600 eks. angļu val.); “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. II Upes un ezeri” (2000 eks. latv.val., 600 eks. angļu val.); “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. III Dabiskās pļavas un ganības” (5000 eks. latv.val., 600 eks. angļu val.); “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. IV Purvi” (2000 eks. latv.val., 800 eks. angļu val.); “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. V Iežu atsegumi un alas” (500 eks. latv.val., 500 eks. angļu val.); “Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. VI Meži” (2000 eks. latv. val., 600 eks. angļu val.). Visi projekta ietvaros publicētie materiāli ir publiski pieejami projekta mājaslapā. *Vairāk par projektu un rezultātiem - <http://nat-programme.daba.gov.lv/public/lat/>*

3. Turpināta LIFE programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas prioritārās jomas - klimata pārmaiņu mazināšana – projekta „**Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā**” (LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103) īstenošana. 2017. gadā īstenota dabas lieguma Laugas purvs dabas aizsardzības plāna izstrāde, sabiedriskā apspriešana un saskaņošana pašvaldībās. Projekta ietvaros izstrādātais dabas aizsardzības plāns ir pirmais Latvijā ar iekļautu ekosistēmu pakalpojumu novērtējumu: https://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/laugas_purvs/.

Veikta degradēto kūdrāju inventarizācija un izveidota degradēto kūdrāju datu bāzes pamats MS Excel formātā. Inventarizācijas ietvaros identificēti 187 degradēti kūdrāji aptuveni 50 000 ha platībā.

Veikti SEG emisiju mērījumi dažāda veida kūdrājos – 42 vietās visā Latvijas teritorijā un analizēti SEG paraugi. 2017. gada mērījumu rezultāti liecina, ka reālās SEG emisijas misijas no apsaimniekotiem kūdrājiem Latvijā ir līdz pat divām reizēm mazākas nekā līdz šim Latvijas SEG inventarizācijas ziņojumos izmantotie starptautiski noteiktie emisiju faktori. Pirmie rezultāti uzrāda tendenci, ka dzērveņu un melleņu plantāciju ierīkošana bijušajās kūdras ieguves platībās samazina CO₂ emisiju daudzumu.

2017. gadā no piecām projekta izmēģinājumu teritorijām četrām izstrādāti rekultivācijas meti: purvu augu reintrodukcijai Lielajā Ķemeru tīrelī, kokaugu stādīšanai Kaigu purvā, lielogu melleņu stādīšanai Kaigu purvā un lielogu dzērveņu stādīšanai Kaudzīšu purvā. Kaigu purvā veikta kokaugu stādījumu ierīkošana izveide; kopumā iestādīti vairāk nekā 6600 koku stādi 80 izmēģinājuma teritorijas zonās, koku stādu rindu garums sasniedz 17 460 metru. Otrajā izmēģinājumu teritorijā Kaigu purvā 4,2 ha platībā izstrādāta kūdras ieguves laukā iestādīti vairāk nekā 9200 melleņu krūmi.

LIFE REstore projekts bija pārstāvēts VARAM organizētajā lielākajā klimata pārmaiņu jautājumiem veltītajā starptautiskajā konferencē „Baltijas ceļš uz oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību”, starptautiskajā Baltijas Kūdras forumā un Eiropas Savienības „Zaļajā nedēļā”.

Vairāk par projektu un tā rezultātiem - <http://restore.daba.gov.lv>

4. Turpināts LIFE+ Vides politika un pārvaldība projekts „**Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā**” (LIFE13 ENV/LV/000839 - Ekosistēmu pakalpojumi / LIFE EcosystemServices).

2017. gadā pabeigta projekta pilotteritoriju Saulkrastos un Jaunķemeros ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskā novērtēšana. Uzsākta Saulkrastu attīstības programmas 2014 – 2020. gadam pilnveidošana, iestrādājot projekta gaitā gūtos datus un atziņas par Saulkrastu pilotteritorijas sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem, to vērtību un tālāku racionālu izmantošanu, lai veicinātu līdzsvarotu Saulkrastu novada attīstību gan no vides un sociālās, gan ekonomiskās perspektīvas. Uzsākta projekta noslēguma rekomendāciju izstrāde. Noslēdzies vairums projektā paredzēto publisko pasākumu, kas veltīti

ekosistēmu pakalpojumu tēmai. Kopš 2014. gada projekta pasākumus ir apmeklējuši ap 1700 interesentiem. Turpināta projekta pieredzes apmaiņa gan ar citiem LIFE programmas projektiem Latvijā un ārvalstīs, gan dažādām institūcijām un organizācijām Latvijā. Piemēram, tika noorganizēts jau 2. diskusiju forums “*Sadarbība un pieredzes apmaiņa ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanā Latvijā*”, projekts ar saviem materiāliem un prezentācijām piedalījās Eiropas Komisijas organizētajā starptautiskajā seminārā Igaunijā, Tallinā “*LIFE Platform meeting on Ecosystem Services COSTING THE EARTH?*”. Tāpat projekta pieredze ir publicēta Latvijas simtgadei veltītajā monogrāfijā “LATVIJA. Zeme, daba, tauta, valsts”.

Vairāk par projekta rezultātiem - <http://ekosistemas.daba.gov.lv/public/lat/>

5. Uzsākta Dabas aizsardzības pārvaldes dalība LIFE+ “Daba un bioloģiskā daudzveidība” programmas PROJEKTĀ „**Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra” (LIFE15 NAT/LV/000900 - CoHaBit)**.”

2017. gada jūlijā Pārvalde uzsāka faktisko dalību projektā. 2017. gadā ir uzsākts darbs pie visām Pārvaldes pārziņā nodotajām projekta aktivitātēm - veiktas sagatavošanās procedūras, lai 2018. gadā uzsāktu dabas aizsardzības plāna dabas parkam “Piejūra” atjaunošanu, uzsākta projekta praktisko biotopu apsaimniekošanas un atjaunošanas darbu ietekmes monitoringa vadlīniju izstrāde un ievākti pirmie monitoringa dati, kā arī sagatavots detalizēts darba plāns projekta ieviešanas gaitā realizējamajiem svešzemju un invazīvo sugu ierobežošanas darbiem dabas parka “Piejūra” teritorijā.

Vairāk par projekta rezultātiem - <http://dabasparkspiejura.lv/>

6. **Eiropas Savienības Kohēzijas fonds**

Pārvalde 2016. gada nogalē uzsākusi Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta “**Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā**” jeb “Dabas skaitīšana” (5.4.2.1/16/I/001) īstenošana.

Lai informētu sabiedrību par vērienīgo dabas vērtību apzināšanu Latvijā, notikuši ap 100 informatīvi semināri pašvaldību pārstāvjiem un zemju īpašniekiem, videokonferences pašvaldību darbiniekiem. Izsūtītas informatīvas vēstules (ap 45 tūkstoši) zemju īpašniekiem (tiesiskajiem valdītājiem) par ES nozīmes aizsargājamo biotopu apzināšanu 2017. gadā. Projektam izveidota mājaslapa www.skaitamdabu.gov.lv (LV, RUS, ENG). Sagatavoti un nodoti informatīvi materiāli (plakāti un skrejlapas) novadiem un pašvaldībām, kurās notiks biotopu apzināšana. Medijiem noorganizēta preses konference, kurā sniegta informācija par pirmās sezonas biotopu apzināšanas darbiem.

2017. gada II ceturksnī noslēgts līgums ar darbu veicējiem par Eiropas Savienības nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanu Latvijā. ES nozīmes biotopi tiek apzināti sešās biotopu grupās – meži un virsāji, iežu atsegumi, purvi, zālāji, saldūdeņi un piekraste. Notikušas ekspertu kalibrācijas mācības. 2017. gada sezonā apsekoti ap 500 tūkstoši hektāri. Saņemtas ap 23

tūkstoši anketas par apzinātajiem biotopiem valstī. Uzsākta visu nodoto anketu un datu digitālā un dokumentālā kontrole.

2017. gadā notikušas divas projekta uzraudzības grupas sanāksmes.

Uzsākta 8 dabas aizsardzības plānu izstrāde dabas liegumam Dūņezers un Vidzemes akmeņainā jūrmala, dabas parkiem Vecumu meži, Aiviekstes paliene, Dvietes paliene, Silene un Ragakāpa un aizsargājamo ainavu apvidum Nīcgales meži.

Notikušas informatīvas sanāksmes par sugas aizsardzības plāna izstrādi sugu grupai „Roņi, sugu grupai „Pūces”, platausainajam sikspārnim un dīķa naktssikspārnim.

Vairāk par projektu - www.skaitamdabu.gov.lv

PĀRVALDES PERSONĀLS

2017. gadā Dabas aizsardzības pārvaldē darbinieku un ierēdņu skaits – 137.

3. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes amata vietu skaits un sadalījums
(Informācija uz 2017. gada 31. decembri)

Darbinieku skaits 2017. gadā	Ierēdņu skaits	Darbinieku skaits
137	70	67

4. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes personāla vidējais sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām. (Informācija uz 2017. gada 31. decembri)

Vecums, dzimums, skaits	Sievietes - 74	Vīrieši - 63
20-29 gadi	15	10
30-39 gadi	17	12
40-49 gadi	17	13
50-59 gadi	22	23
60-69 gadi	3	5
70 gadi un vairāk	0	0

5. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo izglītības līmenis. (Informācija uz 2017. gada 31. decembri)

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits	Ierēdņu skaits
Bakalaura grāds	41	45
Maģistra grāds	18	25
Doktora grāds	0	0
Vidējā izglītība	8	0

DABAS AIZSARDZĪBAS PĀRVALDES KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Viens no Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumiem ir nodrošināt sabiedrības informēšanu par dabas saglabāšanas nozari, iestādes darbību, pieņemtajiem lēmumiem, dabas aizsardzības aktualitātēm. Īstenojot šos uzdevumus, Pārvalde turpināja mērķtiecīgu komunikācijas politiku, sadarbojoties ar medijiem, organizējot informatīvus pasākumus u.c. aktivitātes, kā arī attīstot dabas izglītības centru darbību.

Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Pārvaldes ietvaros radītā informācijas aprites shēma nodrošina sekmīgu sadarbību ar medijiem un sabiedrības informēšanu visos Latvijas reģionos, kā arī dažādu interešu grupu informēšanu par specifiski tām adresētām tēmām.

Informācija par iestādes darbību, dabas saglabāšanas nozari, tās ietvaros pieņemtajiem lēmumiem, iestādes viedokli, aktualitātēm regulāri sagatavota un publicēta gan Pārvaldes tīmekļa vietnē, gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājaslapā, kā arī sabiedrība ar tiem tiek iepazīstināta, izmantojot Pārvaldes sociālo mediju vietnes.

Kopumā 2017. gadā Pārvaldes sabiedrisko attiecību speciālisti sagatavojuši un medijiem nosūtījuši apmēram 250 preses relīzes un snieguši apmēram 200 skaidrojuma un atbildes uz mediju jautājumiem. Lai informētu sabiedrību par aktuāliem jautājumiem dabas saglabāšanas jomā, sadarbībā ar nacionālajiem un reģionālajiem medijiem, tajā skaitā drukāto presi, ziņu portāliem, televīzijām un radio veidoti sižeti un rakstu sērijas par ĪADT, procesiem dabā un aizsargājamām augu un dzīvnieku sugām, dabas saglabāšanu.

No aktuālajām tēmām īpaši jāizceļ komunikācija par “daba skaitīšanas” projekta uzsākšanu, pirmās sezonas norisi un rezultātiem, kas bija īpaši bagāta ar izaicinājumiem, ņemot vērā, ka šāda vēriena projekts norisinās pirmo reizi un sabiedrības iepazīstināšana ar tā nozīmi prasīja papildu resursus.

Kā ik gadu pavasarī īstenota informatīvā kampaņa par roņu mazuļiem liedagā, sadarbībā ar Kultūras ministriju un Latvijas valsts 100-gades aģentūru uzsākta akcija “LV 100 Dižošanās” par dižkoku apzināšanu, aktīvi noritēja komunikācija par talkošanas iniciatīvu, kā arī dabas izglītības centru rīkotajiem pasākumiem, tajā skaitā Sikspārņu nakti, Tauriņu nakti, dažādiem tematiskajiem pārgājieniem.

Papildus ikdienas darbu rezultātu atspoguļošanai medijos, īpaša vērība pievērsta Pārvaldes organizētajām Ceļotāju dienām Ķemeru, Slīteres un Rāznes Nacionālajā parkā un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, kā arī Ķemeru un Rāznes Nacionālajam parkam un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātam veltīto konferenču atspoguļojumam.

Aktīva komunikācija notikusi arī sociālajos tīklos *Twitter* un *Facebook*. Regulāri papildināts *Youtube* konts ar Pārvaldes projektos izveidotiem videomateriāliem. Statistikas dati apstiprina stabilu interesentu loka pieaugumu, kas liecina par šo

informācijas apmaiņas kanālu augošo nozīmi. Gada beigās *Twitter* sekotāju skaits – 2523, bet *Facebook* – 1882.

Viens no instrumentiem izpratnes veicināšanai par dabas saglabāšanas nozīmi bija iesaistīšanās pārnozaru aktivitātē “Dabas koncertzāle”. Divos Dabas koncertzāles pasākumos noorganizētas un novadītas 22 darbnīcas, lai apmeklētāji izzinātu dižslieku. Darbnīcās bija iesaistīti brīvprātīgie no Pārvaldes, LU, NVO un pašvaldībām. Izveidoti metodiskie materiāli un metodika par dižslieku, ko turpmāk Pārvaldes DIC darbinieki izmantos nodarbībās un pasākumos.

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas funkciju nodrošinājis dabas izglītības centrs “Meža māja” Ķemeros, “Pauguri” Līgatnē, “Rāzna” Lipuškos, “Slītere” Šlīterē, “Vecupītes” Kocēnu novadā un “Ziemeļvidzeme” Salacgrīvā. Tajos organizētie pasākumi tematiski saistīti gan nozīmīgām starptautiskām norisēm – Mitrāju, Ūdens, Bioloģiskās daudzveidības, Eiropas parku dienas u.c., gan vispārīgiem dabas daudzveidības jēdzienu skaidrošanas un saglabāšanas jautājumiem. Kopumā sarīkoti vairāk nekā 990 pasākumi, lekcijas, semināri, konferences un dabas izglītības nodarbības. Pasākumos un nodarbībās piedalījušies skolēni, ģimenes, pieaugušie, interešu grupas.

Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti

Nodrošinot viedokļu apmaiņu par dabas aizsardzības aktualitātēm, dabas teritoriju dabas aizsardzības un apsaimniekošanas aspektiem un sugu aizsardzību, dažādu projektu ietvaros rīkoti informatīvie semināri, sabiedriskās apspriešanas sapulces, u.c. pasākumi.

2017. gadā turpinājās Pārvaldes reģionālo administrāciju rīkotas Zaļās pēcpusdienas, lai izglītotu vietējos iedzīvotājus par dabas vērtībām viņu dzīvesvietu apkārtnē, kā arī, lai izzinātu sabiedrības viedokli par apmierinātību ar DAP darba kvalitāti un citām sabiedrībai būtiskām tēmām.

Pārvaldes speciālisti piedalījušies vairākos Latvijas mēroga publiskajos pasākumos ar izglītojošām spēlēm un citām aktivitātēm, tādējādi vairojot Dabas aizsardzības pārvaldes atpazīstamību sabiedrībā kopumā.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Turpināta veiksmīgā sadarbība ar dažādām nevalstiskajām organizācijām – Gaujas Nacionālā parka fondu, Ķemeru Nacionālā parka fondu, Latvijas Dabas fondu, Latvijas Ornitoloģijas Biedrību, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju „Lauku ceļotājs”, Tūrisma valsts attīstības aģentūru, biedrību „Pēdas”, Vides izglītības fondu ekoskolu programmas ietvaros un Pasaules dabas fondu.

Sadarbībā ar Pasaules dabas fondu aktīvi noritēja aktivitāte “Dabas brīvdienas”, jeb talkošana dabā un biotopu uzturēšana, kā ietvaros sarīkoti vairāki desmiti talku ar darba kolektīvu un citu aktīvu sabiedrības grupu iesaistīšanos.

Dabas aizsardzības pārvalde 2017. gadā turpināja aktīvu sadarbību ar EUROPARC Federāciju. Tās paspārnē Eiropā darbojas Jauno reindžeru programma un noorganizēts 14 pasākumu jaunajiem reindžeriem un saņemts apstiprinājums Starptautiskajai jauno reindžeru nometnei Gaujas Nacionālajā parkā.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru uzlabota dabas tūrisma infrastruktūra, izveidoti dažādi informatīvi un izglītojoši materiāli.

Vides izglītības fonds” kampaņā “Mana jūra” rosinātas idejas pārgājienu maršrutiem. DAP dabas izglītības centru izglītojošās spēles bez atlīdzības izsniegtas lietošanai bērnu vasaras nometnēm u.c. interesentiem.

Pārvaldes speciālisti konsultējuši NVO pārstāvjus savas kompetences ietvaros, kā arī veiktas iestrādes, lai nākotnē sadarbību ar nevalstisko sektoru padziļinātu.

2018. GADA GALVENIE UZDEVUMI

2018. gada Dabas aizsardzības pārvaldes galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir noteikti Dabas aizsardzības pārvaldes 2018. gada darba plānā.

Par prioritātēm izvirzītas:

- Sagatavot ziņojumu Eiropas Komisijai par apdraudēto un īpaši aizsargājamo biotopu un sugu stāvokli Latvijā, ko nosaka Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 17. pants, kā arī uzsākt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009. gada 30. novembra direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību 12.panta ziņojuma izstrādes uzsākšanu.
- Uzsākt vadlīniju apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitoringam dažādām biotopu grupām, datu kopu, integrējot DDPS “Ozols”, izstrādāšanu.
- Pabeigt koncepcijas ilgtspējīga tūrisma veicināšanai ĪADT izstrādi.
- Turpināt vienotas metodiskās vadības ieviešanu dabas izglītības centru darbībā.
- Nodrošināt tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objektu uzturēšanu ĪADT, un popularizēt ilgtspējīgu tūrismu, uzturot mobilo aplikāciju “Dabas tūrisms”.
- Turpināt rīcības un komunikācijas plāna īstenošanu brīvprātīgā darba popularizēšanai un brīvprātīgo piesaistei biotopu atjaunošanas un dabas vērtību saglabāšanas darbos.
- Izstrādāt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu, kuri nodoti Dabas aizsardzības pārvaldes pārvaldībā, apsaimniekošanas plānu 2019. gadam.